

Motius per posar el nom **Montserrat Carulla** a la sala històrica de la Patronal

Motivacions

Montserrat Carulla farà aquest any 88 anys. La seva és una vida de superació constant de tota mena d'obstacles.

Primer els obstacles que comporten els seus orígens humils. Després els de la guerra civil i la repressió que va patir la seva família. Després els d'una dona infeliç dedicada a ser esposa i mare però que vol emancipar-se. A principis dels anys 70 ha d'afrontar la seva separació i iniciar una carrera professional que la motiva a tirar endavant.

Quan ja està retirant-se de la seva vida professional ha agafat el compromís de treballar a favor de les causes de llibertat col·lectives.

És per això que ella pot ser un exemple magnífic del treball que hi ha darrera de tants i tants artistes, de totes les disciplines, que passen per La Patronal.

Volem que sigui una proposta conjunta de totes les entitats i grups que a Sant Quirze estem relacionats amb el món del teatre, les arts escèniques i la cultura.

Dir finalment que ens hem posat en contacte amb ella i està encantada amb la iniciativa. S'ha compromès a venir a Sant Quirze quan es faci l'acte de posar el nom a la sala.

Breu biografia

La vida de l'actriu Montserrat Carulla es divideix clarament en dues meitats, abans dels quaranta i després.

Abans dels quaranta anys

Montserrat Carulla era una nena tímida, amb dislèxia, que parlava poc. Havia nascut a Barcelona l'any 1930, en una família treballadora, amb un pare taxista que venia de la Segarra i una mare de Mas de Barberans (el Montsià). Res no feia suposar la desgràcia que els havia de caure al damunt i que els canvià la vida per sempre. El final de la guerra va portar la família Carulla a una situació crítica: el pare, que fugia dels feixistes, va passar la frontera i fou internat al camp d'Argelers. La mare, amb tres criatures (la

Montserrat, la del mig), malvivia fent de portera d'una família de l'alta burgesia de l'Eixample. Montserrat Carulla va haver de suportar penúries econòmiques, però, sobretot, la humiliació de classe i la barbàrie de les monges, còmplices d'aquella dictadura criminal.

La Carulla petita se sentia desorientada, tot i que un esperit de rebellia i de sentit crític va impedir que fos mai una nena mesella envers el règim. Explica que a casa seva no hi havia cap llibre, només hi entrava el Noticiero Universal, i que la fam de lectura la va portar a entrar, un dia, en una llibreria. Només tenia deu cèntims. El llibreter li va vendre a terminis el seu primer llibre, que va triar ell. Fou una elecció segurament insuperable, que la va marcar per sempre: 'La pietat perillosa' de Stefan Zweig.

Després dels quaranta

La segona meitat de la seva vida és diametralment oposada: es va separar del marit, l'actor Felip Peña, amb qui havia tingut quatre fills (tres nenes –dues de bessones– i un nen). Van ser setze anys de matrimoni infeliç, de molta soledat, explica, i d'una sogra, ficada a casa, de qui diu: 'Conviure amb ella em va fer baixar a la penombra de l'infern.' Un cop separada, va viure anys difícils, però també feliços, sola amb els nens, i lliure i forta com la tramuntana. El teatre la va desvetllar i li va permetre de guanyar-se la vida tal com volia, en una professió artística.

Principals interpretacions

- Teatre

- Soparem a casa (1959), de Josep Maria de Sagarra. Estrenada al teatre Romea de Barcelona.
- El fiscal Requesens (1961), de Josep Maria de Sagarra. Estrenada al teatre Candilejas de Barcelona.
- L'enterrament és a les quatre, de Joan Vila Casas.
- Mort de Dama, de Llorenç Villalonga.
- La filla del mar, d'Àngel Guimerà.
- Pigmalión, de George Bernard Shaw, adaptació de Joan Oliver i direcció d'Antoni Chic. Teatre Romea (Barcelona).
- La viuda trapella, de Carlo Goldoni, en adaptació de Maria Aurèlia Capmany
- Hamlet (1980) de Shakespeare, dirigit per Pere Planella
- Primera història d'Esther (1982) de Salvador Espriu
- El temps i els Conway (1992) de J. B. Priestley
- Guys & Dolls (1998) de Mario Gas
- La reina de la bellesa de Leenane (1998) de Mario Gas
- A Little Night Music (Música per a una nit d'estiu) de Stephen Sondheim
- El quadern gris (2010) de Josep Pla
- La iaia (2013), amb la qual ha fet més de 600 representacions

- Televisió

- La saga dels Rius (1976-1977) TVE
- Oh! Europa (1994)
- Secrets de família (1995). Telenovel·la de TVC.

- Oh! Espanya (1996-1997)
  - Dones d'aigua (1997). Telenovel·la de TVC.
  - Laberint d'ombres (1998). Telenovel·la de TVC.
  - El cor de la ciutat (2000). Telenovel·la de TVC.
  - El Convidat (2010). amb Albert Om.
  - Crematorio (2011) Canal+.
  - La Riera (2012). Telenovel·la de TVC.
- Cinema
    - Surcos (1951) de José Antonio Nieves Conde
    - Vida de família (1963) de José Luis Font
    - Cambio de sexo (1977) de Vicente Aranda
    - Companys, procés a Catalunya (1979) de Josep Maria Forn i Costa
    - El vicari d'Olot (1982) de Ventura Pons
    - Carreteras Secundarias (1997) d'Emilio Martínez-Lázaro
    - El pianista (1998) de Mario Gas
    - La ciutat dels prodigis (1999) de Mario Camus
    - L'orfenat (2007) de Juan Antonio Bayona

Premis

- 1992 Premi Margarida Xirgu
- 1995 Premi Creu de Sant Jordi
- 1999 Medalla d'Or al Mèrit Artístic
- 2008 medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya
- 2013 Gaudí d'Honor

Ha publicat un llibre autobiogràfic titulat "*El record és un pont al passat: Memòries de l'actriu, la dona i la nena*" publicat per Ara Llibres el 2013.